

441/22879

כדלים

הירחון הישראלי לבולאות

פוסט

Israeli
philatelic
monthly

מועדים לשמחה תשי"ט

המכירה הפומבית הגדולה במימדים בינלאומיים

חתקיים בימים 4, 3, 2 בנובמבר 1958

✧

למעלה מ-3500 מוצגים (לוטים)
לפני המכירה יופיע קטלוג שיכיל כ-100 עמודים
עם תצלומים רבים

✧

הקטלוג יישלח לפי דרישת המעוניינים

לפנות:

"בולי מורגנבסר" רח' דבורה הנביאה 3, תל-אביב

בולי "מורגנבסר"

קטלוג בולי או"ם

למנויי "בולים" במחיר הנחה

750 פרוטה — במקום 1 ל"י

(כולל דמי משלוח)

וכן:

"תולדות הבול והדואר"

1.500 ל"י — במקום 3 ל"י

למד מיכה טיינר

שא ניהומים באביבך

על מות אביך ז"ל

ש. שליט

למד מיכה טיינר

השתתפותנו הכנה בצערך

על מות אביך ז"ל

"בולים"

STAMPS ב ו ל י ם

הירחון הישראלי לבולאות * ISRAEL PHILATELIC MONTHLY

Philatelic Editor: S. Shalit תערוך הפילאטלי: ש. שליט
 Copy Editor: Z. Auerbach עורך סגנון וצורה: צ. אורבך
 Address: P.O.B. 2578, Tel-Aviv כתובת המערכת: ת.ד. 2578, תל-אביב
 חברי המערכת: ב. א. ברקאי, ח. גלאון (גלבנד), ג. ויסלברג, מיכה טיינר, א. לינדבאום.

OKTOBER 1958

מס. 16

תשרי תשי"ט

ה מאורעות במדיניות העולמית מתפתחים בקצב מזורז כל-כך, המחייב גם אותנו לקפץ ולדלג מיבשת ליבשת ומאזור לאזור על-פני כדור-הארץ. הפעם נשהה שהייה קצרה במזרח-הרחוק — שהייה קצרה, שהרי אפילו ב"עיני ראדאר" אין לראות מראש מה ילד יום, ועלינו הרי עוד להספיק לחזור למערכת... אך בשהייתנו הקצרה הזאת, נתעכב, במדורנו "מדינות בחדשות", נתבונן בנקודת-המוקד של האזור: פורמוזה, ונסקור את תולדותיה הבולאיות של מדינה זו — החל בימי כובשה שוודיהים קוקוסינגה, ועד לימינו, ימי צ'אן-קאי-שאק.

ב אורח הגיוני, געבור מן המקום שבו השמש עולה, ונמשיך במסילת המאורות, ונגיש לאספנים התימאטיים נושא מעניין, אשר, כך נדמה לי, רק מעט מאד טופל בו עד היום — כוונתי לנושא אור ותאורה על בולים. בנושא זה מטפל הפעם מר יואל פלגי — אספן ותיק בעל נסיון רב באיסוף בולים לפי נושאים.

ע תה, לאחר שהתרחקנו מאזור הסכנה וצעדנו במסילות המאורות הגדולים והקטנים, מהם מעשה-בראשית, ומהם מעשה ידי אדם, הרשה נא לי להזכיר לך אמרת חכמים קדומה: "מותר האדם מן הבמה אין". ומכיוון שכך, הבה נתבונן ב"מעשה ידיהם" של הולכי-על-ארבע. במדורנו "דואר דואר ודואריו", תמצא הפעם רשימה מעניינת הסוקרת פעולות דואר מיוחדות במינן: דואר בהמות וחיות... אכן, חכמינו ז"ל לא הפריזו בהערכתם את בעלי-החיים...

ר שיממה אחרת, "נייטראלית" לחלוטין, מגלה לנו את מספר הבולים שהופיעו מאז ימי הבראשית שלהם ועד היום — בעולם ובישראל. אגב, מרשימה זו אנו למדים, שמספר הבולים המופיעים מדי שנה בשנה בישראל, אינו גדול, בהשוואה לארצות אחרות.

כ מן כן, תמצא בגליון זה את יתר המדורים הקבועים של עתוננו, אשר אני מקווה שקריאתך בהם תהיה

קריאה נעימה

בברכה

צ. א.

הבולאות בישראל

מדלית-זהב הוענקה בווינה לדואר ישראל

נית התחתונה הודפס בצבע תכלת.

הכתובת „ואהבת לרעך כמוך“ תופיע גם בשובל הבול בכל הל-שונות הרשמיות של או"ם, וב-של הרב-לשוניות של הבול יש לקוות להצלחתו הרבה.

ברכות לישראל מקונגרס פ.י.פ. שנערך בבריסל

במברק-ברכה שנשלח למר מנחם גלור — מזכיר התאחדות אגודות הבולאים בישראל, מברכת פ.י.פ. (הפדרציה הבינלאומית לבולאות) את בולאי ישראל.

המברק נשלח עלידי הקונגרס השנתי של פ.י.פ. שנעל לא-מכבר בבריסל שבבלגיה. על המברק חתום מר ברטלו — נשיא הפדרציה העולמית לבור לאות, המעלה על נס את הצלחתה של „תביל“ — תערוכת הבולים הבינלאומית שנערכה אשתדך בישראל.

בדיוני פ.י.פ. שהתנהלו לא-מכבר בבריסל, הועלו לדיון שתי הצעות מעניינות: בעוד שהמשלחת הצרפתית הציעה לדר-אוג באמצעות פ.י.פ. לקשרי הי-תכתבות וחליפין בין האספנים הצעירים, התלוננו הבלגים על הריבוי בקטלוגי הבולים המור-פיעים בארצות השונות, ואף הצביעו על ההבדלים הרבים שקיימים במחירים הנקובים בהם. משלחת זו הציעה איפוא להוציא באמצעות פ.י.פ. קטלוג אחיד, פעם בשנה, שהערכת מ-חירי הבולים תהיה בו ריאלית ואחידה לגבי כל האספנים.

התאחדות אגודות-הבולאים בישראל היתה מיוצגת בקונגרס פ.י.פ. עלידי נציגה הקבוע, אך היא לא הגישה כל הצעה ש-הועלתה לדיון על סדר היום.

הישראלי שצייר את מרבית בולי ישראל.

„בול זכויות-האדם“

אנו מפרסמים להלן את תצ-לומו של „בול זכויות האדם“, אשר צוייר בידי מר עמנואל בלאושילד (מצהלה) ויופיע בדצמבר ש.ז.

כפי שנודע לנו, הודפס הבול בשיטת פוטו-אופסט (דפוס ש-טח) אצל „לוינ-אפשטיין“ בבת-ים. האבן (מעין צוק) בה חקוק

פופלאריותם והצלחתם של בולי ישראל חרגו כבר מזמן אל מחוץ לגבולות המדינה. המבקר במשרדו של מנהל השרות-הבו-לאי מר משה כהן, יוכל לראות במו עיניו עשרות פרסים, מד-ליות ותעודות-כבוד, אשר הוע-נקו לבולי ישראל בתערוכות השונות שנערכו בכל רחבי תבל.

לפני ימים מספר שוב הגיעה לישראל מדלית-זהב שהוענקה לדואר שלנו בעד תוצגת בולי ישראל, אשר נשלחה לווינה,

הפסוק „ואהבת לרעך כמוך“, הודפסה בצבע שחור-אפור על

רקע צהוב בהיר וצהוב כהה. סמל או"ם המופיע בפינה הימ-

שמ נערכה תערוכת-בולים תי-מאטית (לפי נושאים).

כפי שבמסר לנו, זכו בולי ישראל בהתענינות רבה בתע-רוכה הווינאית, וליד התוצגת הישראלית צבא בתמידות קהל נולאים רב.

התוצגת הישראלית, הדומה מאד לזו שנשלחה לא-מכבר ל-תערוכת „ישפכס“, אשר נערכה בעיריורק שבארה"ב, הוכנה עלידי מר אוטה וליש-הצייר

What's New in Israel Philately

ANOTHER GOLD MEDALLION FOR ISRAEL POST

Once again, recognition has been given to Israel's stamps for their beauty, popularity, and originality of design—they are rated as amongst the best stamps issued in the world.

Just a few days ago, the Israel Postal Authorities were informed that they had been awarded with a gold medalion and diploma of honour at the recent philatelic exhibition held in Vienna.

All those who have visited the offices of the Philatelic Services of Israel cannot have missed seeing the many diplomas decorating the walls of the offices. They depict the history of Israel's participation

in many philatelic exhibitions which have taken place in all parts of the globe.

The prize-winning exhibits were prepared by Mr. O. Walsh, well-known Tel-Avivian commercial artist, the designer of many of Israel's beautiful stamps. The frames were similarly mounted to those which were recently flown to the ISPEX Exhibition in New York.

„HUMAN RIGHTS DAY” STAMP

EAGERLY AWAITED

It is expected that the "Human Rights Day" stamp will be issued on the 10th December, the day the Universal Declaration of Human Rights was proclaimed by the United Nations. Collectors of "Religion on stamps" will find it an interesting item to add to their collection, in view of the fact that the inscription on the stamp is taken from the Bible *"Thou shalt love thy neighbour"*.

The above is taken from Leviticus 19:18, the entire paragraph reading as follows:

"Thou shalt not avenge, nor bear any grudge against the children of thy people, but thou shalt love thy neighbour as thyself I am the LORD."

The value of the stamp will be 750 pruta. The stamp was designed by Mr. Emanuel Blaushild.

SPECIAL

CANCELLATION MARK IN HONOUR OF HABIMAH

On the 8th October 1958, a branch of the post office will function throughout the entire day on the premises of the Habimah. A special cancellation mark will be in use, marking Habimah's 40th anniversary celebration.

See article on page 9.

U.N. CATALOGUE ISSUED

The first U.N. catalogue issued in Israel appeared recently, and is available throughout the country. It is a well-edited pocket size catalogue, printed in English and Hebrew. This catalogue was edited and published by Mr. S. Shalit.

Price IL.1.— Post free for readers of Bulim. Orders to be sent to : P.O. Box 2678, Tel-Aviv.

CABLE OF

CONGRATULATIONS FROM F.I.P. WORLD CONFERENCE IN BRUXELLES

Mr. Menachem Glaser, the secretary of the Union of Philatelic Societies of Israel, received a cable from the World Conference of the International Federation of Philatelists. The cable expressed admiration for the Tabil Exhibition held exactly one year ago in Tel Aviv, and also contained sincere heart-felt wishes to all philatelists in Israel. The cable was sent by the President of F.I.P., Mr. Lucien Berthelot.

Two interesting motions were discussed at the F.I.P. Conference. The first dealt with the problem of encouraging correspondence and philatelic exchange between youth. The motion was submitted by the French delegate. The second motion, submitted by the Belgian delegation, dealt with the publishing of a unified catalogue under the auspices of F.I.P., in which prices and other details would be worked out on a world basis to avoid the many differences existing today between the various catalogues issued in numerous countries.

Israel was represented by its permanent delegate, who did not submit any motions.

חדשות **הבולאות בעולם**

הונגריה

הדואר ההונגרי הוציא סדרת-בולים חדשה, אשר הופיעה לרגל תחרויות הספורט הכל-אירופיות, ש- נתקיימו לא מכבר בבודפשט בירת הונגריה.

הסדרה החדשה מכילה שבעה בולים, שהופיעו בערכים שונים, והוקדשו לענפי ספורט, כגון שחיה, קפיצה למים, כדור מים, היאבקות וטניס שולחן.

ניקארגואה

גם ניקארגואה הצטרפה לארצות הרבות אשר הוציאו בולי-זכרון לכבוד התערוכה הבינלאומית המת- קיימת עתה בבריסל שבבלגיה. הסדרה שהוצאה ב- ניקארגואה מכילה שלושה בולי-זכרון שהופיעו בער- ים שונים.

צרפת

ב-13 לספטמבר יופיע בצרפת בול חדש מסדרת "בולי אירופה" בערך נקוב 35 פרנקים. הבול שצויר לפי הצעתו של צייר-בולים הולנדי, מראה יונה מעל לאות "E" המסמלת את אירופה. כן יוציא הדואר הצרפתי ב-11 לנובמבר בולי-זכרון, שיציין מלאת 40 שנה לסיום מלחמת-העולם הראשונה ולחתימת חוזה- השלום.

איטליה

ממקורות מהימנים נמסר לנו, שהדואר האיטלקי מתכנן הוצאת סדרת בולים שתוקדש למנצחים ב- אולימפיאדה ה-17, שתיערך בשנת 1960 ברומא, איטליה.

ברלין

במלאת שנה למותו של ד"ר אוטו זור, ראש עיריית ברלין, הוציא לאימכבר הדואר של ברלין המערבית בולי-זכרון בערך נקוב 20 פניג, בצבע אדום. הבול נושא את דיוקנו של ד"ר זור, וכן סמל של העיר ברלין.

בריה"מ

לרגל הקונגרס הבינלאומי ה-10 של האסטרונמים, הוציא הדואר הסובייטי סדרה בת שני בולים, שאחד מהם מראה טלסקופ ענק, ואילו השני מראה מצפה-כוכבים. הבולים הופיעו בערכים של 40 קופיקות ו-1 רובל, בצבעים חום- כהה ותכלת כחול-ירקרק וחום- בהיר.

שווייצריה

סדרה נאה בת שני בולים הקדיש לאימכבר הדואר השווייצרי לאיגוד הבוק (הטלקומוניקציה) ה- בינלאומי. הבולים, שערכם 5 ו-20 ר, מראים אנטנה ומגדל-תשדורת בפעולתו.

פולין

סוף סוף הקדיש גם הדואר הפולני סדרה בת שני בולים לכבוד השנה הגיאופוית. הבולים שצוירו ע-י ש. יאשינסקי, מראים דוב לבן על הקרח ואת הספורט- ניק. הבולים הופיעו בערכים של 60 גרושי ו-2,50 זלוטי.

ארה"ב

במלאת 200 שנה להולדתו של נח וובסטר - חלוץ המילון האמריקאי, הוציא הדואר של ארה"ב בולי-זכרון בערך נקוב 4 סנט, שיופיע במערב הרט- מורד - מקום הולדתו של וובסטר. הבול, שישא את דיוקנו של וובסטר, צויר על-ידי ג' פארקר.

בלגיה

במלאת 100 שנה להולדתו של יוג'ין ישי, הוציא הדואר הבלגי בולי-זכרון המראה את יוג'ין ישי ואת כנורו. יוג'ין ישי שהיה כנר גדול ומלחין כאחד, זכה לתהילה ולכבוד בקרב הקהל הרחב וכן בקרב המשפחה המלכותית בבלגיה.

סין

סדרה בת שלושה בולים הופיעה לאימכבר בסין, כשבמרכוז נראה סמל האטום. בחלק התחתון של הבול נראית תבנית של מפעל תעשייתי, במגמה להדגיש את שימושן של האטום לצרכי שלום ולמטרות פיתוח.

צ'כוסלובקיה

סדרה בת 4 בולים בשם "אנשי תרבות" הוצאה לאימכבר על-ידי הדואר הצ'כי. הבולים נושאים את דיו- קנותיהם של יוליוס פוז'יק, גוסטב קרל צכנטר, קארל צ'אפק וסבאטופלוק צ'ק. הבולים הופיעו בערכים הבאים: 30 ה' (אדום), 45 ה' (לילך), 60 ה' (כחול), 1.40 קר' (שחור).

כן הוציא הדואר הצ'כי בול לזכרו של הצייר הנודע פרופ' ד"ר מקס שוואבינסקי במלאת 85 שנה להולדתו. הבול נושא אחת מיצירותיו של ד"ר שווא- בינסקי בשם "הסופר והשראתו".

יפאן

בול בעל ציור מודרני ומסוגנן היטב הוצא לאימכבר ביפאן לכבוד הכינוס הבינלאומי למחלות חזה. הבול, שערכו הנקוב 10 י, מראה סטטוסקופ - המכשיר שבו נוהגים הרופאים להשתמש לשם בדיקת המחלה.

היא לא תזכה בבול-זכרון לכבוד יובל ה-40 שלה

אך מכיוון שכל זה נשאר עדיין בבחינת חזון לעתיד, נצטרך להסתפק בינתיים בדברים פחות בולאיים, אך הרבה יותר ריאליים:

מהנהלת התיאטרון "הבימה" נמסר לנו, שמתכננים להוציא מעטפת-זכרון מיוחדת, אשר תוחתם בחותמת הדואר שתוכן לשימוש בסניף הדואר, אשר ייפתח באולם התיאטרון ב-8 באוקטובר ש.ז. המעטפה וזישה את סמל חגיגות 40 שנה להיווסדו של התיאטרון. הסמל והמעטפה צויירו בידי מר ב.

כן תוציא "הבימה" בול-תעמולה מיוחד, אשר יקשט, כפי הנראה, את המעטפה החגיגית. בול זה מראה את בניינה החדש של "הבימה". כן קיימת תוכנית להוציא גליון-זכרון (פולדר) אשר ישא את חתימות ידיהם של 11 השחקנים הנמנים עם מייסדי "הבימה", לפני 40 שנה במוסקבה.

גליון-הזכרון ישא מספר סידורי, והגליון הראשון תחום ומוחתם יימסר לנשיא המדינה, אשר יהיה נוכח בהצגה החגיגית שתיערך ב-8 באוקטובר 1958, ב"בית הבימה".

בולים למחברי אופירות — פרציני וליאונקאבאללו. בשני ה"בולים" הללו נראים קטעים מ"הליצנים" ומ"לה בוהם". ה"דואר" הלוקסמבורגי הוציא, לזכות זאת, בול המראה את בנין

התיאטרון העתיק שבווילן. ה"בולים" זכו בהצלחה אפילו בקרב האספנים הישראליים, ועתה אפשר לשער באיזון הצלחה היו זוכים אצלנו בולים המראים קטעים מ"הדיבוק" או מ"היהודי הנצחי", או בולים המראים את הבניין המחודש של "הבימה", — לו הופיעו במלאת 40 שנה להיווסדו של התיאטרון.

בעוד ימים מספר יחוג תיאטרון "הבימה" ארבעים שנה ל"קיומו."

התיאטרון העברי, שהכינוי "התיאטרון הלאומי" כמעט דבק בו, נולד במוסקבה בתנאים קשים ביותר ובחוסר-מזל מסורס. נראה לנו, שאותו "מזל ביש" נותן את אותותיו בתיאטרון גם מבחינה בולאית. כי לו נולדה "הבימה" מיד עם קום המדינה, ולו היתה חוגגת עתה עשור לקיומה, יתכן שהיתה זוכה בבול-זכרון מפואר. ברם, מאחר והיא נוסדה לפני ארבעים שנה, הרי שתצטרך לחכות לפחות עוד עשר שנים — ליובל ה-50, עד שיוקדש לה בול-זכרון. ובינתיים, נסתפק בחותמת-זכרון, אשר תופיע לזכורה ב-8 באוקטובר 1958.

אין ספק, ש"הבימה" ראויה לבול-זכרון, אם בשל הפצת האמנות העברית בתנאים קשים ביותר בגולה הרוסית; אם בשל הפצת הלשון העברית, שלא היתה עד אז שפה חיה והיתה רק שפת ספרים; ואם בזכות הפחת הרגש היהודי הלאומי, תודות לרפרטואר שלה, שעם הצגותיו הראשונות נמנו: "היהודי הנצחי", "הדיבוק", "המבול" ו"חלום יעקב".

לו הופיע בול-זכרון לכבוד "הבימה", היה זוכה, ללא ספק, בהצלחה ניכרת: הן בשל ה"אהדה הרבה שרוחש הציבור היהודי לתיאטרון זה, בישראל ובגולה, והן בשל ההתעניינות הרבה שמגלה ציבור האספנים בבולים על הנושא "אמנות על בולים" או "תיאטראות על בולים".

בחוברת "בולים" הקודמת הזכרנו, שהדואר האיסטלקי הקדיש לא-מכבר סדרה בת שני

מר ש. שליט, עורך "בולים" יצא את הארץ לסיוור של מספר שבועות באירופה, בענייני העתון.

במשך סיורו הוא ישהה זמן מה בשווייצריה, שם יותן לו לעמוד מקרוב על כמה בעיות של הדפסת בולים, וכן בעיות את רשמי סיורו נשמה להביא בפני הקוראים בגליון הבא. בולאיות אחרות בארצות השכנות שיבקר.

###

1925 to 1931 it appeared in 20 European countries as well as America. And the great day came in 1932, when it finally settled in Palestine in its natural home and its constant source of inspiration.

In 1938, in the theatrical art journal of the Habimah Circle "Bama", Mr. Isaac Gruenbaum, remembering earlier performances of Habimah, wrote the following:

"A new world opened up before us. We expected to see 'The Dybbuk' played with the nostalgic sentimentality, the pleasant, superficial realism that characterized the Yiddish stage—and here was something strange, profound and difficult, even, it must be admitted, a bit hard for us to digest. Spiritual problems and conflicts held the stage, and the actors seemed to be talking to us out of a storm... The second play was 'The Eternal Jew' with Rovina acting the mother of the Messiah. We were moved as we had never been before in the theatre, not so much by the play's content as by the spirit of longing and

sorrow and hope the actors made us share with them... 'The Golem' and the other plays Habimah showed us introduced us to a new, completely Hebraic world, filled us with a sense of pride and joy. Every performance was a great national holiday and often we found ourselves wondering 'what has brought about this miracle?'

Yes indeed, Habimah was and is a miracle.

On the 8th October, 1958 Habimah will celebrate its 40th anniversary. A special cancellation mark will be issued on this occasion and a branch of the post office will function throughout the day to enable the tens of thousands of philatelists to obtain a philatelic souvenir of this great occasion.

It has come to our knowledge that Habimah will issue its own special multi-coloured covers, but in addition to these has yet another surprise in store in the form of special souvenir folders with the signatures of the eleven liv-

ing artists who have been with the Habimah since its inception.

PRESIDENT OF ISRAEL TO BE PRESENTED WITH FIRST SOUVENIR FOLDER

The President of the State of Israel, Mr. Itzhak Ben Zvi, will be presented with the first souvenir folder by the management of Habimah during the Gala Performance to be held on the evening of the 8th. October.

(Only 100 of such folders have been prepared, and it seems that it will be a much sought-after philatelic item, especially in view of the fact that it will not only be of interest to philatelists, but also to art lovers who collect autographs of well-known artists.)

Through the columns of this journal, we would like to join the multitudes of admirers of the Habimah, in wishing this, the nation's greatest cultural institution, our heart-felt wishes for future success.

National Philatelic Exhibition in Tel-Aviv sooner than expected

In the last issue of our journal we announced that the National Philatelic Exhibition would take place in conjunction with the 50th anniversary of Tel Aviv. However, it has just come to our knowledge that this exhibition may be held much earlier than expected. A definite date has not yet been set, but it is hoped that it will take place during April or May 1959, either in the old museum of Tel Aviv or, if completed, in the new museum in the Hechal Hatarbut.

It is hoped that the Postal Authorities will issue a special stamp on this important

occasion, or at least a souvenir sheet, using the Tel Aviv

50th anniversary stamp as its central theme.

Mr. S. Shalit, Editor of „Bullim" for Europe

Mr. S. Shalit, the editor of this journal, is leaving for Europe at the end of September for a short visit to a number of Western European countries, on behalf of his journal.

He will spend a considerable time in Switzerland where he will study printing processes of stamps. Interesting accounts of Mr. Shalit's European visit should appear in

future issues of this journal.

P.I.E.C.I. SECOND EXCHANGE LIST TO BE ISSUED

The second membership exchange list will be issued soon by the "Philatelic Information and Exchange Centre of Israel". All interested in details and membership application forms should write to: — "P.I.E.C.I.", P.O. Box 1003, Tel-Aviv.

"HABIMAH'S 40th ANNIVERSARY"

THE NATIONS FIRST HEBREW THEATRE

The 40th anniversary of Habimah would have been an appropriate occasion for the Israel Postal Authorities to issue a commemorative stamp, and indeed a great occasion was missed. It appears that Habimah will have to wait yet another 10 years, that is until its 50th anniversary before a stamp will be issued in its honour. If the Habimah would have been created at the time of the establishment of the State and would be now celebrating its 10th anniversary, it would have surely gained sufficient recognition for a stamp to be issued in its honour... but 40 years is apparently not an occasion.

It all began in Moscow in 1918 as a small studio affiliated to the "Moscow Art Theatre". Habimah at that time wrote a page in Jewish history, for it was the first Hebrew theatre ever established. Theatre in the European sense rarely appeared among Jews till the 19th century, and the revival of Hebrew as a spoken language is hardly more than half a century old. Habimah was born under the greatest difficulties, and the young people responsible for its creation were motivated by two passions—love of acting and love of the Hebrew language.

Habimah is more than just a successful theatrical company. It is a remarkable ex-

pression of spiritual and cultural vitality, a significant factor in Jewish national revival. From the outset it proved that Jewish genius, on its own ground, can contribute great things towards its own art and culture, recognised not only by its own people, but by art lovers the world over.

Habimah, during the first six years of its existence in Moscow between 1918 and 1924, produced plays which were symbolic and mystic in nature, and Chaim Nachman Bialik, the great Hebrew poet, said the following in an address to the Habimah Circle in 1933 in Jerusalem:

"There was something

1918—1958

dream-like about them, intoxicating, almost, you might say, a little mad. Perhaps it was because Habimah was born in the midst of the great upheaval of the Russian Revolution when life was all contradiction and change... it was a great miracle—no less than that—that took place then... and here suddenly a Hebrew theatre had sprung forth, full-grown, a theatre that is, in a language that was not yet alive. For Hebrew was still almost solely a book language. It had been spoken — not too well and for only a few years — in very limited circles. Yet it was Habimah, a Hebrew speaking group that gave the Jewish people its first really artistic theatre."

In 1924, Habimah was forced to leave Russia. From

ראשוני שחקניה של
"הבימה", שנת 1917.

The very first group of Actors of Habimah in the year 1917.

מקוקסינגה - עד צ'אן-קאי-שאק

מה מספרים לנו בוליה של פורמוזה

בעוד שהסינים משני המחנות משמיעים את תביעותיהם באמצעות תותחיהם — נציץ באלבום בולי פורמוזה ונכיר מעט את תולדות הארץ. נודה כי המלאכה אינה קלה, כיוון שאין לך תולדות דואר מסובכות יותר מאלו של פורמוזה וזאת בגלל הכיבושים הרבים ש"עברו על הארץ בתקופות שונות, מהם עלידי שלטונות פרימיטיביים, שהנציחו שלטונם אך במעט בצורה בולאית.

פורמוזה — "היפה"

השם "פורמוזה" ניתן לאי על-ידי כובשים פורטוגזים, ופרושו:

שודדי-הים קוקסינגה

"היפה". בה במידה ששקעה פורמוזה, השתלטו ההולנדים בהדרגה על רוב מושבות פורטוגל, ביניהן פורמוזה (בערך במאה ה-17). מאז, חר יותר הגיע לאי שודדי-סינים מפורסם, בשם קוקסינגה, לאחר ש"נמלט מפני שבטי המנצ'ו שפלשו לסין. קוקסינגה הקים את שלטונו בפורמוזה והצליח לשלוט במשך כ-22 שנה. יתר על כן, שודדי-ים זה הפך במרוצת השנים לגיבור וקדוש ולזכרו נבנו בתי-תפילה רבים באי ומאוחר יותר הונצח אף

על גבי בולים. במאות ה-18 וה-19 נחשבה פורמוזה כחלק של האימפריה הסינית, ואולם ב-1895,

הדרקון והסוס הדוהר

אחרי תבוסת הסינים, עברה לידי היפאנים (משאומתן של שימור-סיקי), ששלטו בה עד תום מלחמת העולם השנייה.

בולים ללא דבק — וכרטיסי-רכבת...

הבולים הראשונים הופיעו בפורמוזה ב-1886. היו אלה תוויות פרימיטיביות, ללא שכבת-דבק ב"צידן האחורי (עד היום הזה מופיעים בולי סין ופורמוזה ללא דבק מצידם האחורי). ונשאו עליהם כתובת סינית בלבד. פקידי הדואר הסיני של הימים ההם, אשר מלאו כת המספור של גליונות הבולים וספירתם לא היתה נהירה להם די הצורך, היו קורעים את הבול ל"שניים; מחצית אחת הודבקה על דבר-הדואר שנשלח, והמחצית ה"שניה נשארה בדואר לשם "ספירת המחזור". שיטה זאת של מכירת בולים היתה מקובלת מספר שנים. באפריל 1888 הודפסו באנגליה בולים בשביל פורמוזה, שנשאו עליהם ציור "הדרקון הסיני", המש-

מש כסמל סיני ומתחתיו סוס דוהר. בולים אלה שנראו בעיני הסינים כיפים מדי לשימוש הדואר שימשו ככרטיסי רכבת...

בולי רפובליקה "הדגל השחור"

בשנת 1895 פרצה מרידה בקרב תושבי האי והוקמה רפובליקה עצמאית בשם "רפובליקה הדגל ה"שחור", שהחזיקה מעמד חודשים מספר בלבד. במשך זמן זה הוצאו כשמונה בולים, כשעליהם סמל ה"דרקון (הסדרה מבוקשת מאד על ידי אספני בולים ועולה כמה עשרות דולר).

בימי הכיבוש היפאני לא הוצאו בשביל פורמוזה בולים מיוחדים, כי אם הודפס הדפס-רכב מיוחד על בולי יפאן. ב-21 באוקטובר 1945 הוציאו היפאנים שלושה בולים לשימוש בפורמוזה בלבד. הבולים שנשאו אופי יפאני הוחרמו על-ידי הסינים ולא היו כלל בשימוש הדואר. עתה הם קיימים בלתי משומשים בלבד.

התקופה החדשה

בוועידת "שלושת הגדולים" שהתקיימה בקאהיר בשנת 1945, הוח-

לט על החזרת האי לידי הסינים מיד לאחר הנצחון. בבולים שהופיעו מנובמבר 1945 ועד 1950 בפורמוזה שנחשבה לפרובינציה סינית, מסתמנת ראשית הגיוון ב"נושאים. עם הקמת הרפובליקה ה"סינית הלאומנית בפורמוזה, בראשות צ'אן-קאי-שק, הוצאו בולים בעלי נושאים מגוונים יותר, אף שרבים הבולים הנושאים את דיוקנו של נשיא הרפובליקה ה"לאומנית.

אוקטובר

מה שבין הבולים

ביום הראשון לחודש זה, לפני 111 שנים, כתב הנרי ארצ'ר — פקיד רכבות בויילס — למנהל ה' דואר הכללי בבריטניה:

"המצאתי דרך זולה להפרדה מהירה של בולים מן הגליון בלי גזירה, ובמצב מצוין — כלומר לא פגומים ולא קרועים, כדרך שרוב הבולים נראים כיום, אם יופרדו זה מזה..."

ובכן, דרושות היו שבע שנים מיום הופעת הבול הראשון בתאריך (1.5.1840), עד שמישהו ימצא דרך להפרידם, בלי עזרת מספרים.

המסורת מספרת, שארצ'ר הגיע לידי המצאתו כשראה שורות נקבים

מקבילות בפסי מתכת של התריס סים במשרדו. התוצאות, על-ככל פנים, היו טובות — ואמצאתו מה' וזה את העקרון של כל מכונות ה' ניקוב.

השמש עלתה כמונטמורא

אזרחי אורגוואי עמדו בתיר ל' קנות את בוליהם הראשונים. — התאריך 1.10.1856.

הבולים (ממש כמו אצלנו!) היו "תוצרת הארץ". וכך רוב בולי אורגוואי, מחוץ לסדרות אחדות, שנדפסו ע"י חברת ואטרלו ובניו (לונדון).

בולי "השמש", כפי שהם מכונים, נעשו "בולים קלאסיים" חיש מהר. ערכם כיום 100 עד 2500 ל"י ויותר.

(1847). 1.10. — המצאת הני' קוב.
(1856). 1.10. — בולים ראשו' נים באורגוואי.
(1935). 30.10 — בול גואיאנה הבריטית 1 סנט 1856 (קיים טר' פט אחד בלבד), הוצע למכירה ב'7500 ליש"ט ו...לא נמצא קונה.

"1 סנט 1856 שחור על מונטה"

או — "גואיאנה הבריטית". הבול המפורסם ביותר בעולם, שהפך ל' אגדה. רק טופס פגום אחד קיים. הבול מוצנע היטב ומעטים ה' יודעים מי הם בעליה, אשר קנוהו לאחרונה בסכום "עגול" ביותר. והוא גם אחד המסתורין הגדולים של הבולאות — האם הוא אמיתי? ואם כן — מדוע יהיה יקר כל' כך?

מהו מספר הבולים שהופיעו עד עתה

בעולם

בוליהודאר הראשונים החלו להופיע במאי 1840 באנגליה. מאז, כבשה אותה מל' נייר הצבעוניות המכונה בוליהודאר את לב האדם, ובולים החלו להופיע בכל ארצות תבל.

מעטים יודעים אולי, שבוליהזכרון ה' ראשונים בעולם הופיעו רק בשנת 1891 ברומניה, במלאת 25 שנה לקיום הממש' לה בארץ זו. בשנת 1896 הופיעה סדרת בולי ספורט הראשונה, שהוצאה על-ידי הדואר היווני, לכבוד האולימפידה. מאז, ועד היום, מנסות כל ארצות תבל להב' לית את השיגיהן באמצעות בוליהן, ש' מספרם גדל והולך מיום ליום.

בשנת 1850 (עשר שנים אחרי הופעת הבול הראשון בעולם, באנגליה), הגיע מספר הבולים ל'132, וכעבור עשר שנים נוספות (בשנת 1860) הגיע מספרם ל'2623. בראשית המאה הנוכחית (בשנת 1900), הגיע מספר הבולים בעולם ל'18000 (שמונה עשר אלף!).

בשנים 1900—1930 (במשך שלושים שנה), הופיעו בכל 10 שנים כ'15 אלף בולים חדשים בעולם, ובשנת 1935 היו בסך-הכל כ'75 אלף בולים שונים. בשנת 1953 כבר היו כ'125 אלף בולים שונים, ומאז מופיעים מדי שנה בשנה קרוב ל'7000 בולים שונים.

ובישראל

בולי ישראל הראשונים (סדרת בולי "דואר עברי") הופיעו לראשונה למחרת הכרזת המדינה ובגלל קדושת השבת נמ' צאו הבולים החדשים בכל אשנבי הדואר, כאשר נפתחו רק ביום א', 16 במאי 1948. בתום עשר שנים הגיע מספרם הכולל של בולי ישראל לכדי 180. יוצא איפוא, שבממוצע מוציא הדואר במדינת ישראל כ'18 בולים שונים בשנה, לרבות סדרות בולים מן המניין, בוליהזכרון ובולי דמי' דואר.

האם המספר הזה גבוה מדי בהשוואה למספר הבולים המופיעים בעולם כולו?

מר סול רוזמן

האיש שאוסף רק מה שמעניין ומחייב מחקר
מאת א. לינדנבאום

רחב מנחת. — "לא הייתי בישראל בעת תערוכת תביל", אמר, "אך שמעתי כי ההצלחה היתה גדולה מאוד — תערוכת "ישפכס" הצי ליחה לא פחות". ההצלחה של תערוכתנו עלתה בהרבה על תערוכת "ישפכס", שנערכה אף היא בניו-יורק, לפני מספר שנים והדעה היו רבים מאוד".

סול רוזמן נמנה היום עם גדולי הבולאים בעולם ותפקידו כיושב ראש תערוכת "ישפכס", מאשר אמנם את העובדה הזאת.

תמים, כל אחד בתאריך של יום אחר של אותה השנה. אוסף זה אינו מוצג לתחרות, אלא בתצוגות-כבוד בלבד. בצד, מתחת לנייר צלופן, היו מונחים גליונות-בולים מימי הרמנדט הבריטי בא"י. (פריטים בודדים בעולם בצבע זה). כיצד השגת זאת? שאלתי. "זאת קניתי מתוך אוספו של פארוק מלך מצרים. דבר רים מסוג זה תמצא אצלי לרוב", אמר. — ואמנם, מצאתי...

"תביל": "ישפכס" — תיקון שאלתי האחרונה היתה על רשמי מיו מתערוכת "ישפכס". כאן ראיתי שלברו של האיש היושב לפני

את מר סול רוזמן מצאתי ברשרדו באחד מבנייני-הענק של ניו-יורק העיר.

גבר בעל קומה בינונית, חייכני, בעל לב יהודי ואיש-עסקם גדול. עד כמה שזכרתי מתל-אביב, ידעתי כי איש זה מדבר עברית, אולם, למען נוחיות שיחתנו, דיברנו עברית, אידיש ואנגלית.

מניין, שאלתי את מר רוזמן ידועה לך השפה העברית? — "עליך לדעת, השיב איש שיחי, שמשפחתנו היתה ציונית ודתית במשך כל השנים והרצון לדעת את הבול הישראלי ב"שפתו" מהיבב התעמקות בשפה". מלבד זה נוהג מר רוזמן לבקר בישראל, ואף יש בידעתו להקים אי-אלו מפעלים בארץ.

עבר + הווה = פופולאריות

מר רוזמן סיפר, כי לטילו החרון בישראל, היתה חשיבות מיוחדת, באיסוף בולי ישראל וחומר בולאי של א"י, לכל תקופותיה. — "אני קשרתי את תולדות ארץ ה"תנ"ך עם ההווה בדומה למה ש"עושים בולי ישראל, הקושרים אף הם את העבר בעתיד ומצליחים בו.

כל אדם יכול למצוא בזה את ההסבר לפופולאריות הרבה של בולי מדינת-ישראל".

בולי ואשינגטון בצורת לוח-שנה

האם מלבד החומר הרבגוני ש"ראיתי אצלך על א", אתה אוסף עוד משהו? שאלתי. התשובה היתה: "כן, כל מה שמעניין ומחייב מחקר". תוך דקה הונח לפני אל-בוס-בולים מיוחד במינו: אוסף ענק של בולי ג'ורג' ואשינגטון, בני חמישה סנט, בצבע חום, מסור-דלים בצורת לוח-שנה, כשהם מוח-

תערוכת הבולים התל-אביבית תיערך בראשית שנת היובל

"הבימה", ועד אז יהיה, כפי הנראה, מוכן.

גם לגבי בול-זכרון טרם סוכם דבר, אך מאחר ועד עתה זכו כל תערוכות הבולים הארציות שנתקיימו בישראל לבולי-זכרון שהופיעו לכבודו, אפשר להניח שגם תערוכה ארצית זו תזכה בבול-זכרון מיוחד.

אנו מצידנו מציעים, שאם בגלל המספר הרב של הבולים שכבר הופיעו השנה, יסרב הרדואר הישראלי להוציא בול נוסף, אזי יש להדפיס "דפית זכרון" (מעין צמדה) שתהיה מורכבת מ-4 בולים שיופיעו לכבוד יובל תל-אביב.

פרטים נוספים נודעו לנו על תערוכת-בולים הארצית, שתיערך על-ידי אגודת הבולאים התל-אביבית במסגרת חגיגות היובל של תל-אביב.

בפגישה שנתקיימה בין נציגי העיריה ונציגי "האגודות התל-אביבית לבולאות", סוכם שתערוכת הבולים תיערך בראשית שנת היובל, דהיינו בחדש אפריל או מאי 1959. אשר למקום בו תיערך התערוכה, טרם סוכם דבר, אך יש סיכויים שהתערוכה תיערך באחד משני המוזיאונים שבתל-אביב: או במוזיאון הישן שבשדרות רוטשילד, או במוזי-און החדש הנבנה והולך ליד

אור ותאורה על בולים

מאת יואל פלגי

רה, לפיה המגורה הממשית הראי שונה היא בעצם אמצאתו של הנריק גבל, ממציא ומכונן גרמני, אשר תמונתו לא זכתה להיות מודפסת על בולי דואר.

קשת האור והנרקור מופיעים על בולי ברהיים וממלכת גרמניה. על בולים מופיעה גם מנורת התאורה המנחה אניות בדרכן לחוף מבטחים. מלבד מנורת התאורה ומגדלורים נוכל למצוא גם אניות תאורה, ה משמשות למסרה דומה.

למפוינים מופיעים על בולי סין. לבסוף נזכיר אורות נר מבליחים המסמלים את אור חגיגה המולד. על אחד מבולי קוסטריקה מתוארת שלהבת גפרור.

רשימה זו אינה מושלמת. כונת כותב השורות היתה לעורר את הרצון להכנתו והרחבתו של אוסף מעניין ומאלף.

אחרי „בול זכויות האדם“

יופיע בול דואר-אוויר

בסך 5 ל"י

מהנהלת השרות-הבולאי נמסר לנו, כי הבול הבא שיופיע אחרי „בול זכויות האדם“ יהיה בול דואר-אוויר (מהסדרה הש לישית מן המנין) בערך נקוב — 5 ל"י, שצויר בידי הגב פרידל שטרן מתל-אביב.

אחרי הבול הנ"ל, שהינו היקר בבולי ישראל אשר הו פיעו עד כה, תופיע סדרה בת 4 „בולי השיגי הדואר“, ויש לה ניח שגם בולים אלה יופיעו עוד לפני תום שנת הכספים הנוכחית המסתיימת ב-1 באפריל 1959.

כבאמצעי פתיון לדיג, נציין גם את הלהבה האולימפית ואת הקרנת הרפוי.

הלהבה האולימפית

בצורה חזותית מוצגים לפנינו ה זמנים שעברו באמצעות מנורת-הנפט הצנועה, אשר גם המצאת הנורה החשמלית לא דחקה את רגליה. את

זה לעומת זה: הנר — והנורה

מנורת-הנפט נמצא על בולי הרפוב ליקה הדמוקרטית הגרמנית, ואילו הנורה החשמלית מופיעה על בול אוסטרי, אמצעי-ביניים לתאורה מש

ליקוי חמה מלא

מש אור הגז — אמצאתו של ה אוסטרי אואר. המצאת הנורה החשמלית מיוחסת לאדיסון, אך יש סב

בעיבודו של נושא תימטי נדיר זה, יש להבדיל בין שני סוגי-סוד של אור, והם: מקור אור טבעי, ותאורה מלאכותית.

במקרה הראשון נשים לב, ראשית כל, לשמש — בולי „ארץ השמש העולה“; כמו כן של דרום-אפריקה, ארגנטינה וצרפת — בתקופות-יממה שונות. שמש חצות הלילה (נורב גיה), וליקוי-חמה שלם (מקסיקו), נוכל למצוא בתמונות בולים.

אור טבעי

אל מקורות האור הטבעיים נוכל לצרף את הירח ואת הכוכבים, אם כי לאמיתו של דבר אין הם מקורות אור עצמאיים, חצי-הסהר ראוי ל תשומת לב מיוחדת, כי מתמונות סמלי תורכיה ופקיסטן נוכל להר כיב אוסף ראוי לשמו. כמורכ מהר צאות חצי-הסהר האדום — ארגון מקביל „לצלל האדום“, בארצות ה איסלם.

את מקור האור השלישי, הצנוע ביותר, מהווים הכוכבים. מהם מתו אר „צלל הדרום“ על בולי שתי מדינות: יפן וברזיל. תמונות „הדובה הגדולה“ נראות על בולי יפן וקנדה. על בולי קנדה מצויר גם כוכב הצפון.

בין מקורות האור הטבעיים יש להזכיר את הברק, המופיע על בולי „אכספרס“ של מדינות מסויי מות, כמורכ את נוהר הצפון, מקור אור טבעי הנודע מן השמש.

אור מלאכותי

החלק השני של האוסף שלנו יכול להכיל בולים בהם מתואר אור מ מוצא מלאכותי: החל באש שהוד לקה עיי האדם הקדמון, וגמור ב פנעי דלקות. על בוליהן של מדינות רבות מתנוססת אבוקת החרות אשר בימינו שוקדים לשמור ולהגן עליה בהתמדה נוכח ברק פיצוצי האטום. עמים אחדים משתמשים בלפידים

דואר חיות בשרות האדם

דואר-קנגורו

הרבה יותר אורגניזמים היו במבון זה האוסטרלים. הם ניצלו לשם העברת צורות דואר את הקנגורו, שהוא בעלי-חיים יונק, מקבוצת חיות-הכיס, החי אך ורק ביבשת אוסטרליה.

בשל ה"בלעדיות" של הקנגורו, אפשר למצוא את ציורו בכל רחבי יבשת אוסטרליה, והוא משמש להם כסמל. האוסטרלים גאים מאד בייצור זה, לאור ה"עובדה שבשום ארץ אחרת אין חיה זו בנמצא.

הקנגורו, ראשו קטן, רגליו קצרות מאד ומשמשות לו אך ורק לאחיזת המזון. הוא ניוון מצמחים. רגליו האחוריות ארוכות מאד וחזקות מאד והן מכשירות אותו לקפיצות ארוכות-טווח. זנבו של הקנגורו ארוך ומעובה בבסיסו והוא נשען עליו כעל רגל שלישית תוך ישיבה זקופה.

על בטנו של הקנגורו תמצאו כיס מיוחד, בו נושאת הקנגורו-האם את הקנגורים הקטנים. יש להניח, שדווקא הודות ל"כיס" זה נוצל הקנגורו להעברת צורות-דואר.

על הפעלת דואר-קנגורו באוסטרליה כותב מר ש. קוצר ב"משמר לילדים":

"מקובל, שהחזאים מהחזות המרוחקות נוסעים או רוכבים פעם בפעם לעיירה הסמוכה, כדי להצטייד במצרכים שונים, ואז הם גם שולחים ומקבלים את משלוחי הדואר. אך מה עשו החזאים הממוצעים, בעלי רעיון ויחמה? לקחו את הקנגורו שהתבייתה בחוותם, לימדוהו ב"קורס" מיוחד ("ייתכן" "מזורז") בדומה ליוני הדואר, ואת הכיס אשר על בטנו, שכרגיל משמש לנשיאת הגורים הקטנים, הפכו לחיבת מכתבים.

הקנגורו ה"מוסמכים לדורות" הללו ממלאים את תפקידם בנאמנות ובמסירות. עוד לא קרה כי מכתב יילך אצלם לאיבוד בדרך."

בניגוד לדואר החתולים, המוזכר לעיל...

לא רק בישראל...

כשהופיעו מכרזים מטעם הדואר הישראלי, בהם הודיעו על מכירת בולים משורשים... במשקל, רגזו עליהם בולים וכן סוחרים בולים רבים. ברם, מסתבר שמדינות רבות נוהגות בדרך דומה.

מתוכן המודעות שנתפרסמו לאחרונה בכמה עיתונים בולאיים מסתבר, שגם ה"דואר האקוואדורי החליט למכור בולים משומשים לפי משקל, ובמחירים "מפול" פלים" יותר מאלה שקבע הדואר שלנו. לפי אותו המקור, מוכר הדואר האקוואדורי ק"ג בולים בסך 7. דולאר, וכל ה"קונה יותר מ-7 ק"ג, משלם רק 6,5 דולאר לק"ג. הכתובת למעוניינים ברכישת בולי אקוואדור:

דואר-חתולים

הבולאי פ. מרטנס מאנטוורפן מתגאה עליה, שבי-אוספו נמצא מכתב הנרשאת את הכתובת: "חתול... שעה 7.32 אחה"צ". מקורו של המכתב הנ"ל מתקופת "דואר חתולים" נסייני, שהופעל בבלגיה בשנת 1879. מהעיר ליאז' נלקחו 37 חתולים למרחק של 30 ק"מ ולכל חתול הורכבה שקית, שהכילה משלוח מכתבים. החתולים שוחררו בשעה 2 אחה"צ וכל החול השתדל להגיע ליעדו. דבר זה נעשה תחת השגחתם של נציגי הדואר והצבא הבלגי, שהיו מעוניינים בבדיקת ה"תוצאות.

החתול הראשון הגיע ליעדו בשעה 6.48, לאחר שעשה את דרכו במהירות ממוצעת של 7 קמ"ש. יש לציין, שעל "נושאי המכתבים" היה לעבור יערות, שני נהרות ושכונות משובשים (ללא כבישים). כל החתולים (37) הגיעו ליעד, והאטי שבהם עשה את דרכו במשך 24 שעות. השלטונות שפיקחו על המבצע הנ"ל, היו שבעירצון מהתוצאות, כי מסירת הדואר בתנאים של אז לא עלתה על המהירות הממוצעת של כל החתולים, והחסרון העיקרי נבע מכך, שרוב החתולים השתדלו להפטר מ"משאם", למרות אמצעי הבטחון שנקטו אז אנשי הדואר ששיגרו אותם.

דואר-בהמות

ברם, לא רק חתולים הוכנסו לשרות האדם לשם העברת צורות דואר. מתוך קריאה בחוברת מספר 167 של "Allgemeiner Briefmarken Anzeiger" משנת 1878 למדים אנו, שגם בהמות נוצלו לשם העברת צורות דואר ממקום אחד למשנהו. בחוברת הנ"ל קראנו, שבשנת 1878 הופעל לראשונה שירות-דואר בין הערים היללה ורוטניופלן ב"עזרת... פרות.

הדואר הנ"ל הופעל בעיקר לשם העברת חבילות, אך הוא נוצל גם לשם העברת מכתבים, אשר הוחתמו בהותמת שציינה "דואר פרות".

הבו בול למגילות הגנוזות!

המראים את מקדש השמש ב"בעל-בק.

ירדן: על בוליה של ארץ זו מצאנו את שער פאטרה, הוא "סלע אדום", שבעטיו קופחו חייהם של צעירים ישראלים רבים בטיילם בנגב בדרכם ל"סלע אדום".

כן מצאנו על בולי ירדן ציורים ארכיאולוגיים המראים את קירק-מואב (פרק), מבצר עג' לון ועוד.

פרס (אירן): הדואר של מדינה זו הוציא בולים המראים את כסא-המלכות של המלך דריווש (1915). וכן חורבות שנשארו כשרידים ממבצרים עתיקים.

יוון: היא אחת המדינות הרבות בהדפסת בולים על נושאים ארכיאולוגיים. נהוג זה התחיל כשהדואר היווני החל להדפיס בולים לכבוד אולימפיאדת ותחרויות ספורטיביות אחרות. על בולים אלה מופיעים לרוב פסלים של ספורטאים (מתגושים, מירוץ-מרכבות, זורק דיסקוס ועוד). על בולים יווניים אחרים רואים אנו פסלים, מבצרים עתיקים, והן חורבות הפרתנון והאקרופוליס באתונה.

תורכיה: גם ארץ זו הוציאה מספר בולים ארכיאולוגיים, אך הסדרה המעניינת ביותר היא זו שהופיעה לפני כשנה לעידוד התיירות. הסדרה התורכית מכילה שלושה בולים שהופיעו ל"כבוד העיר טרובה, הלא היא טרויה ההיסטורית.

הציורים שונים בשלושת הבולים: הבול בן 15 גרוש מראה שרידים של אמפיטיאטרון עתיק, הבול בן 20 גרוש מראה כד שנחגלה בחפירות, והבול בן 30 גרוש מראה את הסוס הטרויאני, שלפי האגדה השתמשו בו היוונים כתחבולה ל"כיבוש טרויה, בשנה העשירית למצור עליה.

מאת: עזריאל הוכמן

בולים יפים, שכנושא שימשו להם גילויים ארכיאולוגיים מעניינים ("מועדים לשמחה תש"ט" בולים עם מטבעות עתיקות, סדרת בולי דואר-אוויר — הראשונה מן המניין, צמדת "תביל" ועוד). אך גם בשטח זה אפשר היה לעשות הרבה יותר. לכן פונים אנו בקריאה לאלה הקובעים את נושאייהם של בולי ישראל: הבו בול-זכרון למגילות הגנוזות!

הצעתו של הצייר י. וולטר "בול מגילות גנוזות"

אחת הדרכים המועילות ביותר למשיכת תיירים, היא חשיפת ממצאים ארכיאולוגיים. אין זה סוד, שאיטליה, בדומה לארצות אחרות, בונה את תקציבה בהסתמך במידה ניכרת על הכנסות שבאות לה מביקוריהם של תיירים רבים בארץ זו, ואם יש משהו המושך תיירים לאותה ארץ שטופת השמש, הרי הם בראש וראשונה — עתיקותיה. גם לנו עתיקות רבות, המביאות אלינו מבקרים רבים מכל רחבי תבל. ברם, מספרם היה עולה בהרבה לו נעשה פרסום רב יותר לעתיקותינו. כידוע, היוו מגילות עתיקות שנמצאו בארצנו "מסמר" בתערוכת ה"עשור", ובתערוכה הבינלאומית שבבריסל. אך בעוד שקשה ומ"סוכן לטלטל ולהציג את המגילות בפומבי, קל הרבה יותר לצלמן או לציירן על בולי-זכרון, שישמשו למטרות פרסום ותעמולה לכל אלה שלא ביקרו בתערוכות הגל.

מדינות רבות מנצלות את בוליהן לשם תעמולה, אך לא כולן יכולות להדפיס על בוליהן ממצאים ארכיאולוגיים מעניינים, הנמצאים בשטח ארצן. הדואר הישראלי הדפיס אמנם מספר

בולים "ארכיאולוגיים"

ועתה, הבה נסקור את בוליהן ה"ארכיאולוגיים" של הארצות השכנות לנו.

מצרים: לפני עלייתו לשלטון של הקולונל נאצר נשארו בולי מצרים אופייניים אחר לחלוטין. במקום סיסמאות פוליטיות, מלוות ציורים מתאימים, נהגה מצרים של אז להבליט על בולייה ממצאים ארכיאולוגיים שנתגלו בארצה, והנמנים עם העתיקים ביותר בעולם.

בין היתר נזכיר את הפיראמידות ואת הספינקס שהופיעו

בארצות השכנות

על בוליה מההוצאות הראשונות (בסוף המאה הקודמת).

על בולים מצריים שהופיעו בתקופה מאוחרת יותר מוצאים אנו את מקדש האלים בקרנך (1914), בולים עם פסל רעמסס (1922), ספינות עתיקות (1926), פסלי אלים ועוד.

סוריה ולבנון: בארצות אלו הופיעו בולים ארכיאולוגיים רבים. על אחדים מהם נראות חורבותיהן של הערים העתיקות: צידון, צור, ארס-צובא ודמשק.

כן מצאנו בולים לבנוניים

ת.ד. 2578 תל-אביב

שינוי שיטת התשלומים — למה?
אכיר לכם טובה אם תואילו לברר ולהסביר, מה הם המניעים אשר הביאו את השרות-הבולאי לשינוי שיטת התשלומים של המינויים.
עד עתה הפקדתי בידם פעם בשנה סכום כסף, שהסתכם בכמה עשרות לירות, וקבלתי את הבר-לים הביתה. מעתה חייב אני לשלם סכום מסוים לפני הופעת כל סדרת-בולים נוספת, ודבר זה גוזל את זמני.

אין לי כל ספק שמנויים רבים יוותרו משום-כך על השרות ויעדיפו, בבוא המועד, או בזמן שנוח להם, לקנות את בוליהם אצל סוחר בולים הקרוב ביותר למקום מגוריהם.

**בכבוד רב,
צבי זיפרט, ירושלים
השרות הבולאי משיב**

על מנת לפשט את העבודה בלשכת השרות הבולאי, למנוע רישומים מיותרים ולזרז את ביי-צוע ההזמנות של המנויים, הונהגו הסידורים הבאים:

לפני כל הופעת בולים חדשה, נשלחת למנויים הודעת תשלום ובה רשום הסכום שהמנוי מתבקש לשלם, בהתאם להזמנתו הקבועה.

תשלומים יתקבלו אך ורק עם הצגת ההודעה לתשלום של השרות הבולאי בכל בתי הדואר בארץ ובקופת השרות הבולאי, תל-אביב, רח' אלנבי 132.

אין לשלוח תשלומים ללשכת השרות הבולאי במכתבים.
בכבוד רב

**מנהל השרות הבולאי
הבו גודל לצירינו!**

אני מברך אתכם על היוזמה בהקדשת מקום ודברים לצירינו המצליחים והאמנים בשטח הרפיקה הבולאית: המאמר בגליון מס. 13, שהקדשתם לגבי' מ. קרולי עם תמונתה.

עלי לציין, כי בצרפת, בכל תערוכה גדולה ובעיקר בשנת 1949, קיבלו כל ציירי בולי צרפת החשובים תאים יפים בתוך התערוכה וכיבדו את האספנים באוטוגרפים על הבולים פרי מחשבתם, ובול כזה הינו מזכרת נאה וחשובה לכל אספן. ארצנו הקטנה אינה יכולה לתת לצירינו או-תם הסכומים הגדולים כשכר יוצרים, אזי יש לפחות להוסיף להם את „הפיצוי" הנאה — קשר עם הקהל, המציגים והאספנים בתערוכות. אני מציע, שבכל תערוכה יקבלו גם הציירים מקום ועמדה מתאימה.

הצעתך המעניינת והעברה לשרות הבולאי, אשר ללא ספק ידון בה.

עם חתקבל תשובה, נעבירנה אליך או נפרסמה מעל דפי עתוננו.

חותמות דואר חדשות

SPECIAL CANCELLATIONS AND
NEW POSTMARKS POST OPENINGS
SEPTEMBER 1958 ספטמבר

טיסות מלוד לאתונה, רומא ופאריס
אין ספק, שהצטרפותה של חברת-תעופה זרה לאלה שכבר מקיימות שרותים בישראל, מהווה מאורע בעל חשיבות.

אפילו הנהלת הדואר שלנו, המעריכה את שרותי התעופה של חברות זרות בישראל, הקדישה, בזמנה (עם הופעת סדרת בולי דואר-אוויר ה-2 מן המניין) מעטפת „יום ראשון" לכל חברות-התעופה המקיימות שרותי טיסה בארצנו. עתה הצטרפה אליהן חברת „אולימפיק" הירוונית, שטיסת הבכורה שלה לאתונה, רומא ופאריס, הנוצחה על-ידי שלוש מעטפות נאות, ש-תצלומה של אחת מהן מתפרסמת כאן.
המעטפה צויררה בידי מר פאול קוי (קורנר-בסקי) — הגראפיקאי הישראלי (מתל-אביב), שזכה לאימכר בצויר בול, אשר יופיע ב-1959 במלאת 10 שנים לקיום תעופה אזרחית בישראל.

בולים חדשים של דואר או"ם

אחרי ה-19 באוקטובר 1958 אחרי רי התאריך הנ"ל ינעל ביתו או"ם בתערוכה הבינלאומית שבבריסל, ואי אפשר יהיה ל- השיג עוד את הבולים הנ"ל.

נפסקת מכירתה של הסדרה שהוקדשה לתערוכה הבלגית הנהלת דואר או"ם מודיעה. שהסדרה הבלגית לא תימכר

ב-10 לדצמבר 1958, במלאת 10 שנים להכרזת זכויות-האדם יוציא דואר-או"ם סדרה חדשה

בול זכית-האדם 1954

תכנית ההופעות לשנת 1959

הנהלת דואר או"ם פרסמה לא-מכבר תוכנית הופעת הבולים החדשים לשנת 1959. להלן הפרטים:

★ 9 בפברואר 1959 — סדרה בת שני בולי דואר-אוויר בערכים 5 ו-7 סנט.

★ 30 במארס 1959 — סדרה בת שני בולים שכמראה ישמש להם בנין ה- "Flushing Meadows", שבניו-יורק. זו הפעם השניה שדואר-או"ם מוציא בולי-זכרון שכמראה משמשים להם בניינים, בהם נתקיימו אסיפות המליאה של או"ם. הבולים יופיעו בערכים 4 ו-8 סנט.

★ 18 במאי 1959 — סדרה בת שני בולים בערכים 4 ו-8 סנט, אשר תוקדש לוועידה הכלכלית האקונומית למזן אירופה.

★ 21 בספטמבר 1959 — תופיע גלויית דואר-אוויר בערך נקוב 5 סנט, וכן מעטפה מוטבעת בערך נקוב 7 סנט. גם מעטפה זו הותאמה לשימוש בדואר-אוויר.

★ 23 באוקטובר 1959 — סדרה בת שני בולים שיופיעו בערכים 4 ו-8 סנט לכבוד מועצת הנאמנות של ארגון האומות המאוחדות.

★ 10 בדצמבר 1959 — תופיע הסדרה השניה הרגילה שתוקדש כבכל שנה ליום זכויות-האדם. הסדרה תכיל שני בולים שיופיעו בערכים 4 ו-8 סנט.

הנהלת דואר או"ם מדגישה, שבתוכנית הנ"ל עלולים לחול שינויים.

סנט, אשר צויירו בידי ליאונרד אשר צויירו בידי ליאונרד מיטשל (מירזילנד), הצייר של בולי זכויות-האדם משנת 1954. הבול מראה במרכזו את כדור-הארץ, המחזק בידי 4 ידים היוצרות את הספרה X (רומית), לסימול 10 השנים להצהרת זכויות-האדם. הידיים צויירו בצבעים שונים, במטרה לסמל גזעים שונים. כדור ה- ארץ שבמרכז הבול מוקף ב- כתובת זכויות האדם, בחמש השפות הרשמיות של או"ם.

חותמת מיוחדת לוועדת האטום שנתכנסה בג'נבה חותמת-זכרון מיוחדת הוקדשה לא-מכבר לוועידת האטום הבינלאומית השניה, שנתקיימה בג'נבה. כזכור דנה הוועידה הנ"ל בפירוק הנשק האטומי ו- בניצול האנרגיה האטומית ל- מטרות שלום.

החותמת היתה בשימוש ב- תאריך 1-13 בספטמבר 1958, ובסך-הכל הוכנו כ-28.612 מע- טפות.

„PHILAMOND“

TEL-AVIV, 76, ALLENBY ST.

G. WEISSELBERG

מוגש לקוראי „בוליים“
לפי הסכם עם „פילמונד“

„פילמונד“

תל-אביב, רח' אלנבי 76

ג. וייסלברג

מחירון לבולי ישראל PRICE LIST FOR ISRAEL STAMPS

Denomination	Set סדרה	Tabs עם שובל	Pl. Bl. צמדה	Used משומשים	FDC מעטפה	שם הבול
1948:						: 1948
Doar-Ivri: 3—50 pr.	11.—	45.—	55.—	1.600	5.500	דאר-עברי 50—3 פר'
Doar-Ivri: 250 pr.	22.—	75.—	100.—	16.—	—	250 פר'
Doar-Ivri: 500 pr.	110.—	185.—	500.—	80.—	—	500 פר'
Doar-Ivri: 1000 pr.	140.—	400.—	800.—	100.—	—	1000 פר'
Doar-Ivri: 250—1000 pr.	272.—	650.—	1400.—	196.—	220.—	1000—250 פר'
Doar-Ivri: rouletted	4.—	60.—	100.—	3.250	25.—	דקורים
Postage Due	85.—	125.—	900.—	70.—	—	דמי-דאר
Festival I,3-65 pr.	10.—	36.—	140.—	9.—	7.500	מועדים תש"ח 3—65 פר'
Tête-Bêche	28.—	—	100.—	26.—	—	הפוכים
1949:						: 1949
Jerusalem, 250 pr.	1.800	6.700	7.500	1.600	9.—	ירושלים 250 פר'
Flag 20 pr.	1.200	7.—	19.—	0.800	1.—	דגל 20 פר'
Flag Entire, 30.	—	—	—	—	1.—	עצמאות 30 פר'
Tabul Sheets 40 pr.	32.—	—	—	13.—	12.—	תבול 40 פר'
Petach Tiquva 40 pr.	12.—	20.—	65.—	1.300	7.750	פתח-תיקוה 40 פר'
Festival I,5-35 pr.	9.250	52.—	75.—	5.—	6.—	מועדים תש"ט 5—35 פר'
Coins 1,3-50 pr.	3.100	8.—	40.—	1.—	6.—	מטבע מרד 3—50 פר'
Post Due II,2-50	6.—	11.—	70.—	5.500	75.—	דמי דאר 2—50 פר'
Weizmann Entire 15	—	—	—	—	0.900	מעטפה ויצמן 15 פר'
1950:						: 1950
U.P.U. 40-80 pr.	2.600	7.500	11.250	2.400	4.500	א.ו.פ.א.ו. 40—80 פר'
"Tête-Bêche"	10.500	—	—	11.—	—	הפוכים
Independence 20-40	12.500	52.—	80.—	7.—	7.500	עצמאות תש"י 20—40 פר'
University, 100 pr.	0.750	3.800	3.150	0.500	5.—	אוניברסיטה 100 פר'
Airmail I,5-250 pr.	11.500	25.—	70.—	10.—	40.—	דאר אוויר 5—250 פר'
Festival III,5-15	1.250	7.—	16.—	0.700	1.400	מועדים תש"י 5—15 פר'
Maccabiah I,80 pr.	5.500	12.—	22.—	5.—	6.—	מכביה 80 פר'
Coins II 3-50 pr.	0.350	1.—	2.—	0.100	—	מטבע 3—50 פר'
Coins II, T. Bêche	2.250	—	—	2.250	—	הפוכים
1951:						: 1951
Negev 500 pr.	5.500	24.—	20.—	5.—	22.—	נגב 500 פר'
Officials 5-40 pr.	1.300	4.500	6.—	0.700	9.—	שרות 5—40 פר'
Tel-Aviv, 40 pr.	1.150	3.500	5.—	0.630	1.200	תל-אביב 40 פר'
Bond Drive, 80 pr.	0.600	2.—	2.500	0.600	0.900	מלווה 80 פר'
Independence 15, 40 pr.	1.200	5.—	5.—	1.—	1.300	עצמאות תש"א 15, 40 פר'
K.K.L. 15-80 pr.	2.250	17.500	13.—	2.—	2.550	ק.ק.ל. 15—80 פר'
Herzl, 80 pr.	0.600	2.—	2.600	0.600	0.850	הרצל 80 פר'
Festival, 5-40 pr.	0.400	1.300	1.750	0.400	0.600	מועדים תש"א 5—40 פר'
1952:						: 1952
Menorah, 1000 pr.	11.—	27.—	47.—	9.—	12.500	מנורה 1000 פר'
Coins III, 20-85 pr.	0.600	1.200	3.—	0.180	1.—	מטבע 20—85 פר'
"Tête-Bêche"	1.—	—	—	1.—	—	הפוכים
TABA, 100, 120 pr.	2.300	4.700	9.—	2.—	2.350	תב"א 100 120 פר'
Independ. 30-110	1.100	2.500	4.500	1.—	1.200	עצמאות 30—110 פר'
Z.O.A. 220 pr.	1.100	2.500	4.500	1.100	1.200	בצ"א 220 פר'
Festival 15-220 pr.	1.600	3.200	7.500	1.500	2.500	מועדים תש"ב 15—220 פר'
Post Due III, 5-250	1.100	1.500	5.—	1.—	7.—	דמי דאר 5—250 פר'
Weizmann 30-110 pr.	0.900	2.700	4.—	0.900	1.—	וייצמן 30 110 פר'
Bilu, 110 pr.	0.600	2.—	2.500	0.600	0.900	ביל"ו 110 פר'

1953:						: 1953	
Airmail, Jaffa, 1000 pr.	5.250	15.—	21.500	5.—	7.500	יפו 1000 פר'	עצמאות 110 פר'
Independence, 110 pr.	0.700	2.200	3.—	0.650	0.950	רמב"ם 110 פר'	מועדים תשי"ג 20—200 פר'
Rambam, 110 pr.	0.350	1.250	1.500	0.350	0.900	מכביה 110 פר'	כבוש השממה 220 פר'
Festival, 20-200 pr.	0.600	1.300	2.500	0.600	1.400		: 1954
Maccabiah, 110 pr.	0.650	2.250	2.850	0.650	1.200		מטבע 80—125 פר'
Desert Exh., 220 pr.	0.650	2.—	2.600	0.650	1.—		דאר אויר 10—500 פר'
1954:							עצמאות 350—60 פר'
Coins IV, 80-125 pr.	0.600	1.—	2.650	0.350	1.—		הרצל 160 פר'
Airmail II, 1-500 pr.	1.600	3.—	7.—	1.500	4.—		מועדים תשי"ד 25 פר'
Independence, 60-350 pr.	0.600	1.300	2.650	0.600	1.100		תבים 200 פר'
Herzl, 160 pr.	0.250	0.700	1.100	0.120	0.900		רוטשילד 300 פר'
Festival, 25 pr.	0.050	0.150	0.250	0.040	0.250		: 1955
Tabim, 60-200 pr.	0.450	1.250	2.—	0.400	0.800		מורים 250 פר'
Rotschild, 300 pr.	0.400	0.800	1.700	0.350	0.800		צחק 120 פר'
1955:							עצמאות 150 פר'
Teachers, 250 pr.	0.350	0.750	1.500	0.300	0.850		עליית הנוער 5—750 פר'
Parachutists, 120 pr.	0.250	1.—	1.100	0.220	0.800		מועדים תשט"ו 25—250 פר'
Independence, 150 pr.	0.400	1.—	1.700	0.400	0.800		מגן דוד אדום 160 פר'
Children, 5-750 pr.	1.250	1.700	5.—	1.100	1.800		אינשטיין 350 פר'
Festival 25-250 pr.	0.600	0.750	2.600	0.550	0.750		טבנין 350 פר'
M. D. Adom, 160 pr.	0.250	0.550	0.900	0.150	0.600		: 1956
Einstein, 350 pr.	0.550	0.900	2.100	0.400	0.800		שבטים 10—250 פר'
Technion, 350 pr.	0.400	0.500	1.750	0.400	0.750		עצמאות 150 פר'
1956:							הורים 300 פר'
Tribes, 1, 2, 3, 10-250 pr.	1.250	1.600	5.500	0.550	2.500		מועד' תשט"ז 30—150 פר'
Independence 150 pr.	0.170	0.350	0.800	0.150	0.600		דאר אויר חולה 750 פר'
Citrus, 300 pr.	0.400	0.650	1.500	0.350	0.750		דאר אויר 3000 פר'
Festival, 30, 150 pr.	0.270	0.350	1.200	0.230	0.600		: 1957
Airmail, Hule 750 pr.	0.900	1.300	3.600	0.850	3.—		בטחון 100—400 פר'
Airmail, 3000 pr.	3.300	4.—	14.—	3.200	6.—		בצלאל 400 פר'
1957:							עצמאות 250 פר'
Defence 100-400 pr.	5.750	2.500	3.500	0.700	5.500		מועדים תשי"ח 50—300 פר'
Bezalel, 400 pr.	0.450	0.600	1.800	0.400	0.450		תביל 1000 פר'
Independence 250 pr.	0.280	0.400	1.100	0.150	0.300		: 1958
Festival 50-300 pr.	0.550	0.600	2.200	0.400	0.600		מכביה 500 פר'
Tabil 1000 pr.	—	1.250	—	1.100	1.150		אניות 10, 20, 30, 1000 פר'
1958:							עצמאות 400 פר'
Maccabiah	0.520	0.550	2.250	0.500	0.650		
Ships 10, 20, 30, 1000	1.100	1.150	4.500	1.100	1.250		
Independence 400 pr.	0.450	0.450	1.800	0.400	1.—		
Tenth Anniversary Exh.							
400 pr.	0.450	0.500	2.—	0.400	0.600		תערוכת העשור
World Jewish Youth Cong.							
200 pr.	0.250	0.300	1.100	0.200	0.300		כנוס הנוער
Festival 50—300 pr.	0.600	0.750	2.500	0.570	1.200		מועדים לשמחה

מעונינים בחליפין עם ישראל

- ★ Dr. P. U. Urgdowski Joroslów
woj. Rzenów ul. Swierczewskiego
11, II/P. POLAND.
- ★ R. Viladrosa Mascaro, 57, 3^a 1^a
Barcelona ESPANA.
- ★ Mr. Eckart Wissmem (23) Bre-
men 1, Donaustrasse 53 Germany-
West.

- ★ Mr. H. Buttler Dusseldorf Gra-
fenbg. Allee 67, GERMANY.
- ★ Mr. Paul Boretz 142-35, 84 dr. Dr.,
Jamaica 35, New York, U.S.A.
- ★ Mr. Georgiy Masharov Liverevich,
Chelabinsk, G.P.O. Poste Restante
U.R.S.S.

עשרות כתובות מכל ארצות תבל נתקבלו במשרד המערכת. המעונינים יפנו בכתב, ויזכירו בול תשובה.

